

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

I. Capitulare Romanum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

CAPITVLA HLOTHARII IMPERATORIS.

TITVLVS PRIMVS, SIVE CAPITVLARE ROMANVM.

Datum anno Christi DCCCXXIV.

Ex constitutionibus Hlotharii sub secundo Eugenio Papa gestis in atrio beati Petri Apostoli.

C A P . I.

Lib. 1. leg.
Longob. tit.
11. c. 1. **C**onstituimus ut omnes qui sub spe-
ciali defensione Domini Apostolici
seu nostra fuerint suscepiti, imprepara inviolabilitate utantur defensione. Quod si
quis in quoconque violare presumperit,
sciat se periculum vitae sue incursum.
Nam & hoc decernimus, ut Domino Apostolico in omnibus iusta servetur obedientia,
seu Ducibus & judicibus suis ad iustitiam faciendam.

I I.

Ibid. c. 2. Ut deprædationes quæ haec tenus fieri solebant, nullo modo fiant, neque vivente Pontifice, neque defuncto. Si quis vero ulterius hoc fecerit, sciat se legali sententia condemnandum. Quæ vero retro factæ sunt, legaliter emendentur.

I I I.

Ibid. c. 3. In electione autem Romani Pontificis nullus sive liber sive servus prefumat aliquod impedimentum facere; sed illi sollemodo Romani quibus antiquitus concessum est constitutione sanctorum patrum, sibi eligant Pontificem. Quod si quis contra hanc nostram constitutionem facere presumperit, exilio tradatur.

I V.
Volumus etiam ut Missi constituantur a Domino Apostolico & a nobis, qui annuatim nobis renuntient qualiter singuli Duces & judices iustitiam populo faciant & quomodo nostra constitutio servetur. Decernimus itaque ut primum omnes clamores qui neglegentia Ducum aut judicum fuerint, ad notitiam Domini Apostolici deferantur; ut statim aut ipse per suos nuntios eodem emendari faciat, aut nobis notificer, ut legatione a nobis directa emendentur.

V.

Lib. 1. tit.
11. c. 1. Volumus etiam ut omnis senatus & populus Romanus interrogetur quali vult legge vivere, ut sub ea vivat; eisque denuntietur quod proculdubio, si offendenter contra eandem, eidem legi qua profitebuntur ex dispositione Domini Pontificis & nostra omnimodis subjacebunt.

VI.

Ibid. lib. 2.
tit. 17. c.
11. De rebus autem Ecclesiarum injustè relevantibus, sub occasione quasi licentia accepta a Pontifice, volumus ut a Legatis nostris in potestatem Domini Pontificis & ius Romanæ Ecclesie celerius redigantur.

VII.

Præcipimus etiam ut deprædationes in

confilio nostro non fiant; & quæ factæ
sunt & ceteræ in iustitiae secundum legem
ab utrisque partibus emendentur.

VIII.

Ibid. lib. 3. tit. 36. Placuit etiam nobis ut cuncti Duces &
judices, sive alij qui cunctis praefesse de-
bent, in nostram præsentiam, dum Ro-
mæ fumus, convenient. Volumus enim

& numerum & nomina eorum scire & sin-
gulis de ministerio sibi credito admonitione-
num facere.

IX.

Ibid. tit. n.
c. 3. Novissime præcipimus & monemus ut
omnis homo, sicut Dei gratiam & nostram
habere desiderat, ita præter in omnibus
obedientiam atque reverentiam Romano
Pontifici.

TITVLVS II.

SVMVS SIVE TITVLVS

ALIA EDITIO

MVSDEM CAPITVLARIS.

*Ex libris legis Longobardorum editis, sed emendatis auctoritate
veterum exemplariorum.*

Capitula quæ Domnus Hlotharius addidit ad limina beati Petri.

C API. I.

jussionem nostram facere præsumperit,
in exilio tradatur.

IV.

Ibid. lib. 4. tit. 37. Volumus ut cunctus populus Romanus
interrogetur quali lege vult vivere, ut tali
lege quali vivere professi sunt vivant; illis-
que denuntietur, ut hoc unusquisque tam
Duces quam judices vel reliqui populus
sciat, quod si offendionem contra eandem
legem fecerint, eidem legi qua profitentur
vivere, per dispensationem Pontificis ac
nostram subjacebunt.

V.

Ibid. lib. 5. tit. 27. De rebus Ecclesiastis iustæ invasis sub
occasione quasi licentia accepta à Ponti-
fice, & de his qua needum reddite sunt,
& tamen à potestate Pontificum iustæ
fuerint invasæ, volumus ut per Missos no-
stros fiant emendatae.

VI.

Ibid. lib. 5. tit. 36. Placuit nobis ut cuncti judges, sive hi
qui cunctis praefesse debent, per quos judi-
cialis potestas in hac urbe Romana agi de-
bet, in præsentiam nostram veniant; quo-
niā volumus nomina & numerum eorum
scire, & singulis de ministerio sibi credito
admonitionem facere.

VII.

Ibid. tit. 35. Novissime admoneatur ut omnis homo,
sicut Dei gratiam & nostram habere desiderat,

Ibid. c. 2. Volumus ut deprædationes que haec-
tenuis fieri solebant, ne fiant, neque viven-
te neque defuncto Pontifice. Si quis vero
hoc ulterius fecerit, sciat se legali senten-
tia esse damnandum. Quæ autem retro
actæ sunt, placet nobis ut per dispositio-
nem nostram legaliter fiant emendatae.

III.

Ibid. c. 3. Volumus ut in electione Pontificis nul-
lus præsumat venire, neque liber, neque
servus, qui aliquod impedimentum faciat
illi; exceptis solummodo Romanis, qui-
bus antiquitus fuit consuetudo conceffa
per constitutionem sanctorum patrum eli-
gendi Pontificem. Et si quis contra hanc